

علل گرایش به مطالعه

تالیف:

منیر دهقان بنادکی

انتشارات قانون یار

۱۳۹۵

سرشناسه	: دهقان بنادکی، منیره، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: علل گرایش به مطالعه/تالیف منیره دهقان بنادکی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات قانون یار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۳۴-۳:
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مطالعه و فراگیری -- ایران
موضوع	: Study skills -- Iran
موضوع	: کتاب و مواد خواندنی -- ایران
موضوع	: Books and reading -- Iran
رده بندی کنگره	: LB۱۰۴۹/۸ع ۱۳۱۵
رده بندی دیویی	: ۷۱/۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۶۲۰۶۳

کتابخانه ملی ایران

علل گرایش به مطالعه

تألیف: منیره دهقان بنادکی

ناشر: قانون یار

ناظر فنی: محسن فاضلی

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۱۰۰ جلد

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۷۷-۳۴-۳

مرکز پخش: تهران، میدان انقلاب، خ منیری جاوید، پلاک ۹۲

تلفن: ۶۶۹۷۳۹۶۰ کتابفروشی رسولی (چراغ دانش سابق)

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	فصل اول
۹	کلیات و تاریخچه موضوع
۱۵	فصل دوم
۱۵	اهمیت مطالعه و خواندن
۱۵	در دنیای امروز وضعیت مطالعه در ایران
۳۷	فصل سوم
۳۷	جایگاه آموزش عالی در ایران
۵۱	فصل چهارم
۵۱	بررسی آموزش و پرورش از نگاه جامعه شناس
۸۵	فصل پنجم
۸۵	تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۳۷	فصل ششم
۱۳۷	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۴۹	منابع و مآخذ
۱۵۱	فهرست منابع و مآخذ

مقدمه

در طول تاریخ، رشد علمی، تغییرات بسیاری داشته و در طی اعصار مختلف نوسان یافته؛ انسان از دوران اولیه زندگی خود همیشه در پی کشف حقایق علمی بوده و دست به اختراعات و اکتشافات زده است. این رشد علمی در کشورها متفاوت بوده است. در کشور ایران از زمان تأسیس دارالفنون، به عنوان مدرسه ای رسمی در آموزش و پرورش تحولات شگرفی همراه با شکافهایی در سطحی بزرگ رخ داده است. در اختیار نبودن کتاب کافی در دست مردم این مرزوبوم، متعاقب بردن مطالب با سطح سنی افراد و در نتیجه بی علاقه شدن آنها به امر مطالعه روندی را پدید آورده است که امروز شاهد آن هستیم.

"چاره ای نداریم، زیرا این سه بپذیریم عواملی وجود دارند که ما را به فعالیت وامی دارند و این عوامل نه تنها ما را به فعالیت رادار می کنند بلکه ما را به سوی هدف خاصی سوق می دهند." روان شناسان این عوامل را در رتبه انگیزه می نامند " (گنجی، ۱۳۷۴: ۲۷۳) "می توان انگیزه را به دو گروه عمده تقسیم کرد: انگیزه های فیزیولوژیک یا اولیه؛ یعنی انگیزه هایی که براساس نیازهای زیستی موجود در انسان بنا شده اند و جنبه ذاتی دارد. مثل: گرسنگی، تشنگی و نیازهای جنسی

ب: انگیزه های اجتماعی: یعنی انگیزه هایی که هیچ نیاز زیستی را برطرف نمی کنند بلکه در اثر یادگیری به وجود می آیند مثل: انگیزه های کسب علم، مآمل، انگیزه های پیشرفت" (همان: ۲۷۸)

"انگیزه های اجتماعی به طور عمده تحت تاثیر اجتماعی که انسان در آن زیست کرده است قرار دارند و تنها به طور مستقیم، نیازهای زیستی او را برطرف می کنند. وقتی انگیزه های اجتماعی انسان را به دقت بررسی می کنیم، ریشه های آنها در تاریخ اجتماعی، در آنچه برای او اتفاق افتاده است می یابیم" (همان: ۲۹۴)

"تحقیقات نشان می دهد که هر اندازه انگیزه پیشرفت بیشتر باشد موفقیت نیز به همان اندازه بیشتر خواهد بود. علت به وجود آمدن انگیزه پیشرفت این است که جامعه به آن ارج می نهد و خانواده ها نیز برای فرزندانی که به دنبال پیشرفت می روند ارزش بیشتری قائل می شوند. می

توان گفت، که انگیزه پیشرفت از طریق آموزشهای ویژه و سرمشق قرار دادن افراد موفق به وجود می آیند." (گنجی، ۱۳۷۴: ۲۹۵)

بعد از انقلاب با توجه به افزایش جمعیت جوان و شرایط خاص اجتماعی ارزش هایی مبدل به ضد ارزش شده است و برعکس با توجه به اینکه میزان مطالعه، یکی از مهمترین شاخص های رشد و توسعه است نمی توان به راحتی از این مسئله (مطالعه، کیفیت اطلاعات، یادگیری و سواد دانشجو) چشم پوشی کرد و دست دانشگاهها را صرفاً در پیشرفت توسعه کمی و نه توسعه کیفی باز گذاشت. با توجه به آمار میزان مطالعه در ایران که بسیار اسف بار و ناراحت کننده است این سوال پیش می آید که براستی علل و عوامل آن چیست؟ شاید کمبود کتابخانه و کتاب و ضعف فرهنگ عمومی علت رکود نشر کتاب و فقر کتابخوانی در ایران است یا برعکس باید گفت که فرهنگ کتابخوانی باعث ضعف فرهنگ عمومی و رکود نشر کتاب است احتمالاً درست تر این است که علت در را علت و معلول یکدیگر ندانیم بلکه لازم و ملزوم یکدیگر قلمداد کنیم؛ تا بتوانیم از این بسته و باطل خارج شویم. کشور ما در وضعیتی است که بحث از کمیت کتابها و کتابخانه ها در مرحله دوم الویت می باشد الویت اول این است که چرا با وجود تعداد نسبتاً محدود کتابها و کتابخانه ها (نسبت به جمعیت کشور) باز هم افشار تحصیل کرده و با سواد کشور رغبتی به استفاده از کتابخانه ها نشان نمی دهند؟ پاسخ به این سوال و دیگر سوالات مستلزم انجام تحقیق و تکمیل پژوهش های پیشین در این رابطه است اینکه تاریخ همیشه دست ما را در جهت ترقی روزافزون بسته است نمی تواند، بهانه ای باشد برای نشستن.